

gazete duvar

kitaP.

SAYI: 146 YIL: 3

Ben Murtaza
Alakarga
Yayınları'ndan...

HAN
KANG

gazeteduvar.com.tr

**HAN
KANG**

Han Kang: O büyük çaresizlik

okan çil

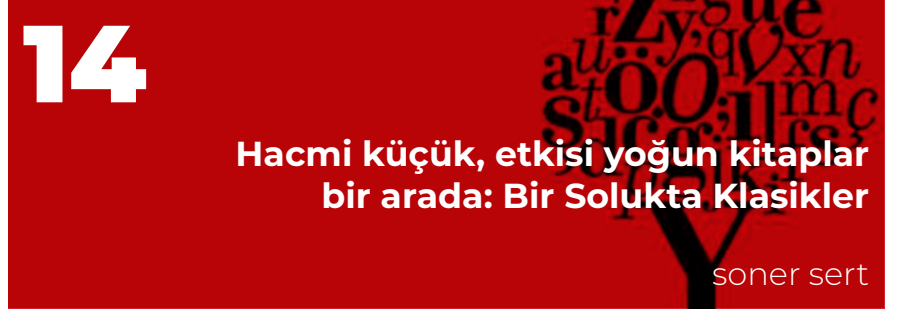
10

Faşizm insanı katil eder mi?

metin yetkin

14

Hacmi küçük, etkisi yoğun kitaplar bir arada: Bir Solukta Klasikler

soner sert

20

Milenyuma beş kala: Bizim Zamanımız

beyza ertem

27

Aylin Balboa: Yaşayan hikâyeler yazmaya gayret ediyorum

zümrüt muştalı

33

Gürsen Özen: Doğa öykülerimde irdelediğim bir tema

meltem dağcı

Yayın Sahibi
AND Gazetecilik ve Yayıncılık,
San. ve Tic. A.Ş. adına
Vedat Zencir

Genel Yayın Yönetmeni
Ali Duran Topuz

İcra Kurulu Başkanı ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ömer Araz

Yazı İşleri Müdürü
Anil Mert Özsoy

Grafik Tasarım
Özgür Akkaya

Katkıda Bulunanlar

Okan Çil, Metin Yetkin,
Zümrüt Muştalı, Ezgi Sivrikaya
Beyza Ertem, Soner Sert, Meltem Dağcı

Yönetim Yeri:

Maslak Mahallesi Ahi Evran Cad. Nazmi Akbacı
İş Merkezi 233-234 Sarıyer/İstanbul
Santral (212) 3463601, Faks (212) 3463635
e-mail: info@gazeteduvar.com.tr

Duvar Kitap'ta yayımlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı AND Gazetecilik ve Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilmeden ve link verilmeden iktibas edilemez.

Merhaba,

Bu hafta kapağımıza Han Kang'ı taşıdık. 1970 yılında, Güney Kore'de doğan yazar, kariyerine her ne kadar şiirle başlamış olsa da romancı yönü ağır bastığından olacak, yazdığı kitaplarla uluslararası bir okur kitlesine ulaşmayı başardı. Kang'ı 2016 yılında, Vejetaryen romanıyla aldığı Uluslararası Man Booker Ödülü sayesinde tanıdık. 2019 yılında 'Çocuk Geliyor' romanı ile Türkiyeli okurların büyük bir beğenisini kazanan yazarın son romanı 'Beyaz Kitap' Göksel Türközü çevirisiyle April Yayınları tarafından yayımlandı. Okan Çil, yazarın edebiyat yolculuğunu yazdı.

Alman Polisiye-Gerilim Romanı Ödülü sahibi yazar Mechtild Borrmann'ın Nazi döneminden doksanlı yıllara uzanan bir hikâye etrafında kurguladığı romanı "Suskunluk", Mustafa Tüzel'in çevirisiyle Kitap Kurdu Yayınları tarafından yayımlandı. Metin Yetkin inceledi.

Yordam Edebiyat'ın Dünya edebiyatı klasiklerini bir araya getirdiği "Bir Solukta Klasikler" dizisi okurlarla buluştu. Soner Sert'le bir araya gelen dizinin editörü Yeşim Dinçer, "Klasiklerin "uzun ve sıkıcı" olduğuna dair önyargıyı, akıcı çevirilerin yardımıyla da kırmak; gençleri klasiklerle tanıştırmak istedik" dedi.

Şair-yazar Sinem Sal'ın ilk romanı 'Bizim Zamanımız', Karakarga Yayınları tarafından yayımlandı. Roman, 90'ların özlenen sesini duyurmayı arzuluyor okuruna... Beyza Ertem yazdı.

Aylin Balboa'nın yeni kitabı 'Ateş Sönene Kadar', İletişim Yayınları tarafından yayımlandı. Zümrüt Muştalı'ya konuşan Balboa, "Yaşayan hikâyeler yazmaya gayret ediyorum. Ölüyse, dirilmeyecek gibiyse zaten Allah rahmet eylesin, onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok, hemen defnediyorum. Ölümü anlatmayı seviyorum ama ölü hikâyeleri sevmiyorum" dedi.

Gürsen Özen'in öykü kitabı 'Lokumlu Masa', Günışığı Kitaplığı tarafından yayımlandı. Meltem Dağcı, Özen ile edebiyat yolculuğu üzerine konuştu.

Marifet iltifata tabidir.

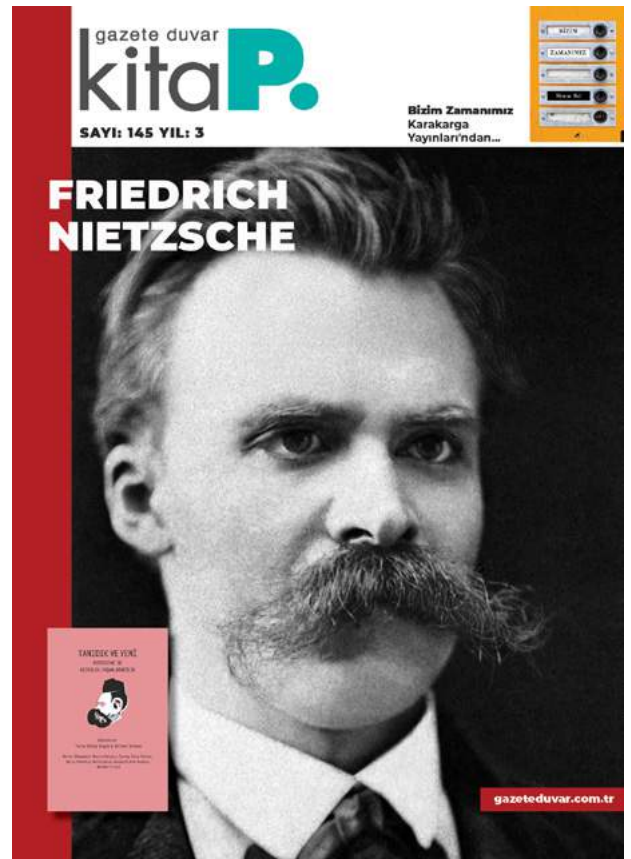
İyi okumalar...

Anıl Mert Özsoy

Önceki sayıda;

FRIEDRICH NIETZSCHE...

Nietzsche: 'Tanıdık ve Yeni'

Han Kang: O büyük çaresizlik

Han Kang'ın kaleme aldığı Beyaz Kitap, Göksel Türközü çevirisiyle April Yayınları tarafından yayımlandı. Otobiyografik bir kitap olan Beyaz Kitap, Kang'ın önce fiziksel, ardından düşünsel yolculuğunun bir ürünü. Kang düz bir patika üzerinde değil, akarsuyun üzerine rastgele serpiştirilmiş, çeşitli ebatlarda ve ebatlarına oranla tehlikeler içeren taşlar üzerinde sekerek ilerliyor; bu şekilde yazıyor.

okan çil

1970 yılında, Güney Kore’de doğan Han Kang, kariyerine her ne kadar şiirle başlamış olsa da romancı yönü ağır bastığından olacak, yazdığı kitaplarla uluslararası bir okur kitlesine ulaşmayı başardı. Annesi de bir roman yazarı olan Kang, kitaplarla iç içe büyüdüğü bir evin de etkisiyle Kore edebiyatı üzerine lisans eğitimi aldığı sıralarda şiire, öyküye yöneldi. İlerleyen yıllarda kalemi birçok ödüle layık görülse de, esas bilinirliğini *Vejetaryen* romanıyla, 2016’da aldığı Uluslararası Man Booker Ödülü sayesinde oldu. *Vejetaryen*, Türkçeye 2016 yılında çevrildi. Han Kang’la bu şekilde tanıştık. Akabinde *Çocuk Geliyor* (2019) yayımlandı. Geçtiğimiz günlerde yine April Yayınları etiketiyle Kang’ın yeni romanı raflardaki yerini aldı. *Beyaz Kitap* adını taşıyan bu kitabın çevirmeni de Kang’ın diğer kitaplarının çevirmeniyle aynı isim; Göksele Türközü. Kang’ı Korece aslından çeviren Türközü’nün, çevirileri karşılığında Kore Devlet Başkanı Nişanı’yla ödüllendirildiğini ayrıca söylemek gerek.

OTOBİYOGRAFİK PARÇALARDAN EVRENSEL BÜTÜNE

“Taslağı bitirdiğimde, Koreli editörüm benden kitabı tanımlamamı istedi. Bunun çoğunlukla bir roman olduğunu düşündüğümü söyledim, ama belki birisi ona düzyazı şiiri ya da anlatı şiiri diyebilir ya da birisi ona deneme diyebilir, bu yüzden sanırım bu sadece bir kitap. Bu bir anlatı, geleneksel değil, ama yine de bir anlatı, bu yüzden onu bir kurmaca olarak adlandırmak istedim.”¹

Otobiyografik bir kitap olan *Beyaz Kitap*, Kang'ın önce fiziksel, ardından düşünsel yolculuğunun bir ürünü. Üstüne üstlük güzergâhı belli bir yolculuk değil bu.

Otobiyografik bir kitap olan *Beyaz Kitap*, Kang'ın önce fiziksel, ardından düşünsel yolculuğunun bir ürünü. Üstüne üstlük güzergâhı belli bir yolculuk değil bu. Sadece belli belirsiz anlar, duygulanımlar var. Diğer bir deyişle Kang düz bir patika üzerinde değil, akarsuyun üzerine rastgele serpiştirilmiş, çeşitli ebatlarda ve ebatlarına oranla tehlikeler içeren taşlar üzerinde sekerek ilerliyor; bu şekilde yazıyor. Okurun da kendi ayak izlerine basarak ilerlemesini istediği içindir belki, anları da biçimsel olarak sayfalara bölmüş durumda.

Kang'ın çeşitli parçalardan ibaret olan kitabı, ilk elden birbirinden farklı gibi görünse de son kertede anlamlı bir bütün haline geliyor. İlerleyen sayfalarda anlıyoruz ki *Beyaz Kitap* sadece bir otobiyografi olmanın ötesinde birtakım meselelere değinmesiyle, evrensel yoksunlukları, kayıpları ve varsayımları öne çıkarmasıyla da çok yönlü bir hale evriliyor.

ÖLÜ ŞEHİR

“Şehrin bir Amerikan askerî uçağı tarafından 1945 baharında çekilmiş bir videosunu izledim. Şehrin doğusunda savaş anısına inşa edilmiş binanın ikinci katındaki projeksiyon odasındaydım. Seyrettiğim videonun alt yazısına göre, 1944 Ekim’inden itibaren altı küsur ay boyunca bu şehrin yüzde doksan beşi yıkılmıştı. Bu şehir, Avrupa’da Nazilere direnerek başkaldıran yegâne yerdi ve Eylül 1944’te bir ay boyunca dramatik bir biçimde Alman askerlerini püskürterek sivil özerklik sağlamıştı. Adolf Hitler, bu şehrin ibret-i âlem olsun diye mümkün olan bütün araçlar seferber edilerek yerle bir edilmesi emrini vermişti.”

Beyaz Kitap, Han Kang,
Çev: Göksel Türközü,
152 syf., April Yayıncılık, 2020.

“Kang’ın çeşitli parçalardan ibaret olan kitabı, ilk elden birbirinden farklı gibi görünse de son kertede anlamlı bir bütün haline geliyor. İlerleyen sayfalarda anlıyoruz ki Beyaz Kitap sadece bir otobiyografi olmanın ötesinde birtakım meselelere değinmesiyle, evrensel yoksunlukları, kayıpları ve varsayımları öne çıkarmasıyla da çok yönlü bir hale evriliyor.

Seul’de yaşayan Kang, Lehçe çevirmenin daveti üzerine bir süre Varşova’ya yerleşme kararı alır. Bu kararı almasının öyle büyük bir anlamı yoktur; yoğun bir yazı temposundan çıkmış ve rutinini değiştirmek istemektedir sadece. Çevirmenin davetini kabul eder ve kısa süre sonra Varşova’ya yerleşir.

Ne var ki Polonya hakkında, ülkenin yakın geçmişte yaşadığı trajediler hakkında yeterli bilgisi olmadığından öğrendiklerinden epey etkilenir; II. Dünya Savaşı, bombalar, yıkıntılar, katliamlar...

Kang tuttuğu evdeki ilk gününü, evin durumunu anlatarak ilerlerken her fırsat bulduğunda şehri dolaşmaya başlar. Yaşanan yıkım öyle büyüktür ki, yaraları sarılsa bile görülür; restorasyonlar, eskinin yerini almaya çalışan yapılar... Her yeni bina içten içe bunu dışa vurur Kang’ın gözünde; o da hayaletler arasında dolaşmaya başlar.

Hayaletler... Kang’ın belki de en kişisel acısı işte burada devreye girer.

ÖLÜ ABLA

“Sonunda tek başına bebeği doğurmuş. Tek başına göbek bağı kesmiş. Bebeğin kana bulanmış ufacık bedenine az önce diktiği zıbını giydirmiş. Ölme, yalvarırım ölme. Zayıf bir sesle ağlayan, avuç içi kadar bebeğini kucaklayıp tekrar tekrar mırıldanmış. İlk başta sımsıkı kapanmış bebeğin gözleri bir saat geçince mucize gibi açılmış. Anem, kara gözlere bakıp tekrar mırıldanmış. Yalvarırım ölme. Oysa bir saat sonra bebek ölmüş. Ölen bebeğini göğsüne yaslayıp ufacık bedeninin gittikçe soğumasına katlanmış. Artık gözyaşı dökmüyormuş.”

Kang'ın babası bir köy okulunda öğretmenlik yaparken, köyden uzak bir lojmanda yaşamaktadırlar. O yıllarda 22 yaşında olan annesi hamiledir ancak suyu erken gelir ve etrafta kimse yoktur.

“Ölme, yalvarırım ölme.”

Kang işte bu cümleyi aklına mih gibi kazır ve gerek *Çocuk Geliyor*'da gerek Varşova'da attığı her adımda -kitaptaki her parça da mı demeli- bu cümleyi, ölü ablasını hissetmeye çalışır, onunla ilişki kurmayı dener ve Varşova, -etrafta kimse yokken (!)- yıkılmış bu kent bir ölüyü/ölümü anmak için fazlasıyla uygundur. Sanki bu kent için de o yıllarda aynı cümle kurulmuş gibidir; ölme, yalvarırım ölme...

BEYAZIN DİLEMMASI

“Beyaz şeylerle ilgili yazmaya karar verdiğim bahar, ilk yaptığım bir liste çıkarmak oldu.”

Bu cümleyle başlar *Beyaz Kitap*. Kang bir liste yapar ve beyazın peşinden gitmeye başlar. Ne var ki vardığı duraklar pek öyle parlak değildir; zihinlerde saflıkla, temizlikle birlikte anılan “beyaz”ın ardındaki karanlık aslında çok ama çok yakındır. Kang gayriihtiyari olarak okurlarını bu yana doğru itmeye başlar.

Beyazın, kötülüğü örtmeye çalıştığı yerleri bulup çıkarmaya çalışır; kiraladığı evdeki beyaza boyalı demir kapıdan bahseder örneğin, kazındıkça, eskidikçe altından karartılar çıkar, küfler oluşur, tıpkı arkadaşlarıyla daha önce yaptığı bir seyahatte sisin, beyazın etrafa inip her yeri fantastik, şiirsel bir hisse boyadığından söz eder, halbuki sis kalkınca aynı yerlere gider, fakat hiçbir çekiciliğinin olmadığını söyler.

“

Taslağı bitirdiğimde, Koreli editörüm benden kitabı tanımlamamı istedi. Bunun çoğunlukla bir roman olduğunu düşündüğümü söyledim, ama belki birisi ona düzyazı şiiri ya da anlatı şiiri diyebilir ya da birisi ona deneme diyebilir, bu yüzden sanırım bu sadece bir kitap. Bu bir anlatı, geleneksel değil, ama yine de bir anlatı, bu yüzden onu bir kurmaca olarak adlandırmak istedim.”

Ölümün, yıkımın, yabancılığın ortasındaki tüm beyazların işlevini, hatırlattıklarını ve yaşattıklarını otobiyografik bir düzlem üzerinde ortaya koyan Kang, insanın acı karşısındaki o büyük çaresizliğini okurlarına göstermeye çalışır.

“Ben”, “O Kadın” ve “Tüm Beyazlar” adlı üç bölümden oluşan *Beyaz Kitap*, 2018 Booker finalistlerinden biri. Ölümün, yıkımın, yabancılığın ortasındaki tüm beyazların işlevini, hatırlattıklarını ve yaşattıklarını otobiyografik bir düzlem üzerinde ortaya koyan Kang, insanın acı karşısındaki o büyük çaresizliğini okurlarına göstermeye çalışır.

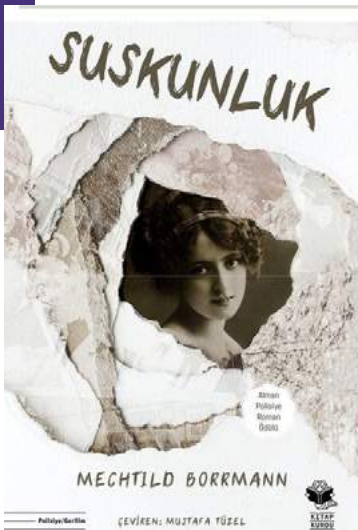
Faşizm insanı katil eder mi?

Alman Polisiye-Gerilim Romanı Ödülü sahibi yazar Mechtild Borrmann'ın Nazi döneminden doksanlı yıllara uzanan bir hikâye etrafında kurguladığı romanı "Suskunluk", Mustafa Tüzel'in çevirisiyle Kitap Kurdu yayınları etiketiyle raflarda yerini aldı. Kitap, elli sene sonra tesadüfen ortaya çıkan gerçeklerin şimdiye nasıl sirayet ettiğini gösterirken Nazi zulmü altında cereyan eden olayların düğüm noktasındaki Therese ise susmak ve susmamak arasındaki ince çizgide...

metin yetkin

Mechtild Borrmann,
2012 yılında
“Suskunluk”
romanıyla Alman
Polisiye-Gerilim
Romanı Birincilik
Ödülü’nü
kazandı.

Suskunluk, Mechtild Borrmann,
Çev: Mustafa Tüzel,
208 syf., Kitap Kurdu, 2020.

Mechtild Borrmann 1960 yılında Köln’de doğdu, Aşağı Ren bölgesinde büyüdü. Dans ve tiyatro pedagogu olarak da çalışan yazar 2012 yılında “Suskunluk” romanıyla Alman Polisiye-Gerilim Romanı Birincilik Ödülü’nü kazandı. Yazarın çocukluk ve gençlik yıllarını geçirdiği Aşağı Ren bölgesi kitaplarında en çok tercih ettiği mekân. “Suskunluk” romanında da bu mekân merkezde. Olaylar, Robert Lubisch’in taşınma esnasında bulduğu bir puro kutusuyla başlıyor. Robert’in kutuda buldukları ise bir kimlik ve bir fotoğraf. Bunlar, ömrü boyunca ona mesafeli davranmış ve onun isteklerini göz ardı etmiş rahmetli babasına ait. Fotoğrafta genç bir kadın var, kimlik ise eski bir SS subayının: Wilhelm Peters’in. Robert, bu bakiye hakkında eşiyile tüm gece boyunca konuşur ve birtakım tahminlerde bulunur ancak daha sonra merakını bastırmasını bilir ta ki fotoğrafın çekildiği stüdyoya yakın bir yerde konferansa gidene kadar. Bu konferanstan sonra bara giderek fotoğraf stüdyosu hakkında bilgi alır, oradan yaşlı fotoğrafçıya ulaşır ve topladığı bilgiler onu Höverler’in çiftliğine kadar götürür çünkü öğrendiği üzere fotoğraftaki kadın Therese Pohl’dur ve eskiden o çiftlikte yaşamıştır. Artık çiftlikte Höver ailesi yoktur, kiracıları Rita Albers ile tanışır Robert. Rita’dan bilgi almaya çalışır fakat pek bir bilgiye ulaşamaz. Çiftlikten çıktığı vakit fotoğrafı Rita’da unuttuğunu anımsamakla birlikte geçmişe dair bu gizemi babasının hatırasına saygısızlık etmemek için kurcalamak istemez ve yoluna devam eder.

Eski bir gazeteci olan Rita ise içgüdülerine teslim olarak hikâyenin peşine düşer. Önceleyn küçük bir taşra hikâyesi olarak hayal ettiği bu gizem düşündüğünden daha karmaşık bir olaylar zincirine bağlı olup ülke sınırlarını aşan bir habere dönüşecektir. Ancak Rita, Therese Pohl’un güncel kimliğini tespit ettikten kısa zaman sonra haberini tamamlayamadan öldürülür.

Yazarın çocukluk ve gençlik yıllarını geçirdiği Aşağı Ren bölgesi kitaplarında en çok tercih ettiği mekân. “Suskunluk” romanında da bu mekân merkezde. Olaylar, Robert Lubisch’in taşınma esnasında bulunduğu bir puro kutusuyla başlıyor.

“Rita sonunda oturduğunda şöyle dedi. ‘Babanızın hikâyesi beni ilgilendirmiyor, sizin için önemliyse yazımda o hikâyeyi kullanmayacağıma söz verebilirim size. Babanız, henüz yaşayan Peters’in belgelerini almış, bunu bilerek mi bilmeyerek mi yaptığını anlayamayacağız ve artık bunun bir önemi yok. Beni Wilhelm ve Therese Peters ilgilendiriyor.’ Ayrıca Therese Peters’i bulduğunu da söylemişti. Therese’nin 1956 yılında kızlık soyadıyla Frankfurt’ta evlendiğini Wilhelm’in ortadan kayboluşunun hiçbir zaman aydınlatılmadığını anlatmıştı. Gelgelelim Robert Lubisch yalnızca bir kulağıyla dinledi, o kendi hafiflemesiyle meşguldü, tüm bunlarla ilgisinin olmasını istemiyordu.” (s.94)

Romanın ortasına kadar önce Robert’in sonra Rita’nın eski bir hikâye üstüne araştırmalarını takip eden okur bu cinayetle polisiyenin içindedir artık. 1998 yılında gelişen bu olayların kökü çok daha eskide 1940’lı yıllardadır. SS subayı Wilhelm Peters bir anda kaybolmuş ve polisin cinayet gözüyle baktığı bu olayın baş şüphelisi eşi Therese Peters olmuştur. Üstelik dosyaya bakan polis memuru Wilhelm’in eski dostu Gerhard’dır. Yine de Therese’ye isnat edilen suçlar kanıtlanamamış ve dosya birkaç ay gibi kısa bir sürede kapanmıştır. Üstelik Robert artık hem şüphelidir hem de babasının geçmişiyle yüzleşmek zorundadır.

“Robert, anne babasının evinin satış işlemleri sonuçlandığında kendini ne kadar özgürleşmiş hissettiğini düşündü. Henüz birkaç ay geçmişti bunun üstünden. ‘Bir çizgi çektik’ demişti Maren’e. ‘Geç çizilmiş ama kesin bir çizgi.’ Şimdiyse, ihtiyarla o zamankinden daha fazla meşguldü, hatta ona kalkan oluyordu.” (s.117)

Bu şekilde ilerleyen kitap hakkında biraz yorum yapmak gerekirse polisiye romanlarının özellikle 19. yüzyılda arttığını görebiliriz. Zira

o dönemde gelişen bilim ve teknoloji artık suç olgusunu nesnel temellere dayandırma gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu bağlamda fotoğrafın icadı da dikkat çekici bir gelişmedir. Nitekim Walter Benjamin fotoğrafın gelişmesiyle polisiye romanların gelişmesi arasında sıkı bir bağ bulunduğunun altını çizer. Polisiye romanda fenomenler merkeze konur. Öte yandan bu fenomenlerden hareketle suçun hem toplumsal hem de iktisadi boyutları gözler önüne serilir.

Bu bağlamda ilk yarısı gerilim, ikinci yarısı polisiye türüne yaklaşarak zaten yakın sayılan iki türün bir alaşımı “Suskunluk”. Geçmişten gelen birtakım kriminal olayların Nazi yıkımıyla olan ilişkisini de göstermiş yazar. Böylece zalim olanın aslında mazlum olduğunu da görüyoruz. Çocuklardan bilgi almak için beyinlerinin nasıl yıkandığını, demokratların hayatlarının nasıl mahvedildiğini, baskıyı, işkenceyi, kısaca insan hakları suçlarını ve bu hayata maruz kalan Therese’nin onu saplantı haline getiren SS subayı Wilhelm’in gölgesinde bir hayat kurtarmak uğruna yaşadıklarını, çektiği ıstırapı ve çare olarak sığındığı suskunluğu da görüyoruz: “Sabah uyandığında, Suskun kal sözcüklerini aklından bir türlü çıkartamamıştı ve banyoda, aynanın karşısında bunu ilk kez geçmişiyle değil, kendisiyle ilişkilendirmişti. ‘Öldüğüm güne kadar suskun kalacağım’ diye fısıldadı aynadaki görüntüsüne karşı ve bu cümle öyle bir tazyikle çarptı ki yüzüne, sendeledi.” (s.168)

Faşizm insanı katil eder mi?

“Sabah uyandığında, Suskun kal sözcüklerini aklından bir türlü çıkartamamıştı ve banyoda, aynanın karşısında bunu ilk kez geçmişiyle değil, kendisiyle ilişkilendirmişti. ‘Öldüğüm güne kadar suskun kalacağım’ diye fısıldadı aynadaki görüntüsüne karşı ve bu cümle öyle bir tazyikle çarptı ki yüzüne, sendeledi.”

Hacmi küçük, etkisi yoğun kitaplar bir arada: Bir Solukta Klasikler

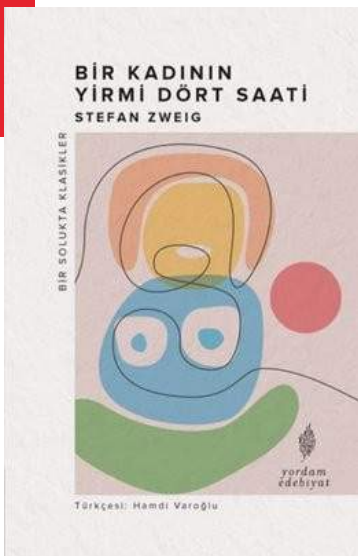
Yordam Edebiyat'ın Dünya edebiyatı klasiklerini bir araya getirdiği "Bir Solukta Klasikler" dizisi okurlarla buluştu. Dizinin editörü Yeşim Dinçer, "Klasiklerin "uzun ve sıkıcı" olduğuna dair önyargıyı, akıcı çevirilerin yardımıyla da kırmak; gençleri klasiklerle tanıştırmak istedik" dedi.

soner sert

ODTÜ İktisat Bölümü'nü bitirdikten sonra, Yordam Kitap'a katılan Yeşim Dinçer, kuruluşundan bu yana yayınevinin editörlüğünü üstleniyor. 2009 yılında 'Ecinniler'in Gölgesinde' başlıklı bir Dostoyevski incelemesi kaleme alan Dinçer, bu eseriyle Memet Fuat Eleştiri/İnceleme Ödülü'nü kazandı.

Bir Kadının Yirmi Dört Saati - Bir Solukta Klasikler, Stefan Zweig, Çevirmen: Hamdi Varoğlu, 96 syf., Yordam Edebiyat, 2020.

Klasik edebiyatın “hacmi küçük, etkisi yoğun” kitaplarının bir araya getirilerek oluşturulduğu ‘Bir Solukta Klasikler Dizisi’, Yordam Kitap’ın yeni dizisinin adı. Puşkin’den O. Henry’ye, Çehov’dan Gogol’e kadar pek çok yazarın eserlerinin yayımlandığı dizinin editörü Yeşim Dinçer ile bir araya geldik ve bu seriyi hangi amaçla ve nasıl yaptıklarını konuştuk.

ODTÜ İktisat Bölümü'nü bitirdikten sonra, Yordam Kitap'a katılan Yeşim Dinçer, kuruluşundan bu yana yayınevinin editörlüğünü üstleniyor. 2009 yılında ‘Ecinniler’in Gölgesinde’ başlıklı bir Dostoyevski incelemesi kaleme alan Dinçer, bu eseriyle Memet Fuat Eleştiri/İnceleme Ödülü'nü kazandı.

‘Bir Solukta Klasikler Dizisi’, hangi kitapları kapsıyor?

‘Bir Solukta Klasikler’, klasik edebiyatın hacmi küçük, etkisi yoğun “kısa”larından oluşan bir seçki. Dizide yer alan kısa roman (novella) ve uzun öyküler, ulusal sınırları aşarak dünya edebiyatını yaratmış olan büyük ustaların imzasını taşıyor.

Örneğin Puşkin’in ölümsüz eseri ‘Dubrovski’, dünyanın pek çok dilinde karşılığı olan bir isyan hikâyesi. Topraklarına açgözlü bir derebeyi tarafından sözde hukuk marifetiyle el konulan genç bir soylunun, tıpkı Robin Hood ya da İnce Memed gibi efsanevi bir halk kahramanına dönüşmesini anlatıyor. Yazarın kurgusal bir giriş yazısıyla çerçeveye aldığı beş güzel öyküden oluşan ‘Biyelkin Hikâyeleri’, Puşkin’le tanışmak veya yıllar sonra tekrar okuyarak yeni lezzetler keşfetmek için bir fırsat. ‘Maça Kızı – Mısır Geceleri’ de öyle...

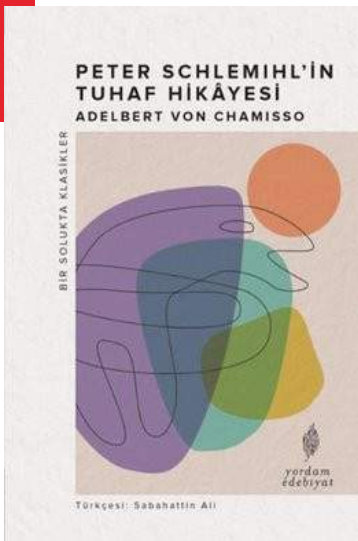
‘Bir Solukta Klasikler’, klasik edebiyatın hacmi küçük, etkisi yoğun “kısa”larından oluşan bir seçki. Dizide yer alan kısa roman (novella) ve uzun öyküler, ulusal sınırları aşarak dünya edebiyatını yaratmış olan büyük ustaların imzasını taşıyor.

Rusça yazarlarla devam edecek olursam; Gogol üç unutulmaz yapıtıyla yer alıyor dizide: ‘Mayıs Gecesi’, ‘Portre’ ve ‘Palto’. Yazarın olgunluk dönemine ait uzun öykülerden oluşan Çehov kitaplarını (‘Step’, ‘Altıncı Koğuş’, ‘Üç Yıl’, ‘Düello’ ve ‘Hayatım’), bu türün gelmiş geçmiş en iyi örnekleri arasında sayabiliriz. ‘Aşk Üzerine’ başlıklı kitapta, ortak temalar ve anlatıcı karakterler üzerinden birbirine bağlanan üç kısa Çehov öyküsünü bir araya getirdik. ‘Karşılıksız Bir Aşk’ ile ‘Mavi Bir Yaşam’da ise gerçekçiliği her zaman ağır basan Gorki’nin ruhbilimci tarafını keşfetmek mümkün.

‘Bir Solukta Klasikler’ dizisinde değerli yazarımız Sabahattin Ali’nin Almanca’dan çevirdiği iki klasik yapıta da yer verdik: Chamisso’dan ‘Peter Schlemihl’in Tuhaf Hikâyesi’ ile Hoffmann’dan ‘Duka ile Karısı’. Bu iki kitabın ortak özelliği, Alman romantik edebiyat çığırının belli başlı temsilcilerinin kaleminden çıkmış olmaları.

Kısa roman (novella) türünün büyük ustası Stefan Zweig iki kitabıyla temsil ediliyor dizide: ‘Sahaf Mendel’ ile ‘Bir Kadının Yirmi Dört Saati’. Türkiye’de okurların Zweig okumanın keyfini çoktan keşfetmiş olmaları, nitelikli edebiyat adına bizi sevindiriyor doğrusu.

“Balkan edebiyatının Gorki’si” olarak bilinen Panait İstrati’nin kaleminden, gerçek olaylara dayanan ‘Baragan’ın Devedikenleri’, şiirsel üslubu, eşsiz güzellikteki doğa ve insan betimlemeleri ile hayranlık uyandırıyor. İstrati bu kitabını, 1907 yılında Rumen hükümeti tarafından katledilen binlerce isyancıya, “dünyanın hak arayıcıları”na adanmış.

Peter Schlemihlin Tuhaf Hikâyesi - Bir Solukta Klasikler, Adelbert Von Chamisso, Çevirmen: Sabahattin Ali, 80 syf., Yordam Edebiyat, 2020.

Gogol üç unutulmaz yapıtıyla yer alıyor dizide: 'Mayıs Gecesi', 'Portre' ve 'Palto'. Yazarın olgunluk dönemine ait uzun öykülerden oluşan Çehov kitaplarını ('Step', 'Altıncı Koğuş', 'Üç Yıl', 'Düello' ve 'Hayatım'), bu türün gelmiş geçmiş en iyi örnekleri arasında sayabiliriz. 'Aşk Üzerine' başlıklı kitapta, ortak temalar ve anlatıcı karakterler üzerinden birbirine bağlanan üç kısa Çehov öyküsünü bir araya getirdik. 'Karşılıksız Bir Aşk' ile 'Mavi Bir Yaşam'da ise gerçekçiliği her zaman ağır basan Gorki'nin ruhbilimci tarafını keşfetmek mümkün.

'Son Yaprak' ve 'Katmerli Sahtekâr' ise sevilen yazar O. Henry'den seçtiğimiz kısa öyküleri kapsamakta. Ağırlıklı olarak Teksas coğrafyasında geçen; kimileri duygusal, kimileri mizahi tonuyla dikkat çeken, sürpriz finaller içeren öyküler bunlar.

Toplamda kaç kitap çıkacak?

'Bir Solukta Klasikler' dizisi kapsamında 21 kitap yayınladık. Okurlarımız bu kitapları teker teker olduğu gibi set olarak da edinebilirler. Çok yakın bir tarihte olmasa da, zaman içerisinde diziyeye başka kitaplar da katılacak.

Klasikler denilince akla direkt çevirmenler geliyor. Hangi çevirmenlerin hazırladığı kitapları tercih ettiniz?

Son yıllarda çok sayıda yayınevini farklı çevirilerle klasik edebî eserler yayınladığını görüyoruz –ki bu da okurlara karşılaştırma ve farklı çeviriler arasında tercih yapabilme fırsatı verdiği için olumlu bir gelişme. Biz de yayınevi olarak kitaplarımızı nitelikli çevirilerle sunmaya her zaman büyük özen gösteriyoruz.

'Bir Solukta Klasikler' dizisinde yer verdiğimiz kitaplar; isimlerini gururla andığımız, usta çevirmenlerin imzalarını taşıyor: Birkaç kuşağı Rus edebiyatıyla tanıştıran Hasan Âli Ediz, değerli edebiyatçılarımız Sabahattin Ali ve Salâh Birsal, çeviri edebiyatımıza büyük katkıları dokunan Hamdi Varoğlu ile Mete Ergin, şimdilerde çeviri faaliyetlerini başarıyla sürdürmekte olan Nuri Yıldırım ve Ayşe Hacıhasanoğlu.

“
 Son yıllarda çok sayıda yayınevinin farklı çevirilerle klasik edebî eserler yayınladığını görüyoruz –ki bu da okurlara karşılaştırma ve farklı çeviriler arasında tercih yapabilme fırsatı verdiği için olumlu bir gelişme. Biz de yayınevi olarak kitaplarımızı nitelikli çevirilerle sunmaya her zaman büyük özen gösteriyoruz.

Sabahattin Ali, Salâh Birsell, Mete Ergin ve Nuri Yıldırım bu dizide sadece çevirileriyle değil, metinlerin önüne eklenen sunuş yazılarıyla da yer aldılar.

Bu serideki kitapların bir kısmı sizin daha önceki yıllarda yayımladığınız yazarların toplu eserlerinde mevcut. Neden ayrı kitaplar basma ihtiyacı duydunuz?

Bu kitaplardan bazılarını Yordam Edebiyat etiketiyle ilk kez yayınlıyoruz: Örneğin Hasan Âli Ediz çevirisiyle Puşkin kitapları, Mete Ergin çevirisiyle O. Henry öyküleri veya Panait İstrati'den Salâh Birsell çevirisiyle 'Baragan'ın Devdikenleri'. Gogol'ün 'Palto'sunu ise Nuri Yıldırım'ın yepyeni bir çevirisiyle sunuyoruz.

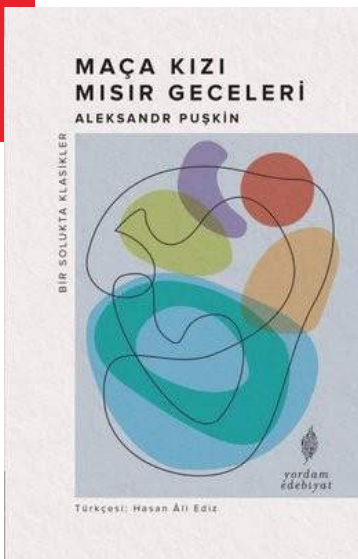
Bununla birlikte -örneğin Çehov kitapları- yazarın 4 ciltlik 'Seçme Öyküleri' arasında mevcuttu, sizin de belirttiğiniz gibi... Diziye dâhil ettiğimiz yapıtları cepte ya da çantada taşınabilecek boyutlarda bağımsız kitaplar olarak tasarladık. Her bir kitaba, yazarın yaşamı ve yapıtları hakkında bilgilendirici sunuş metinleri ekledik. Klasiklerin "uzun ve sıkıcı" olduğuna dair önyargıyı, akıcı çevirilerin yardımıyla da kırmak; gençleri klasiklerle tanıştırmak istedik. Bunun için öğrencilerin dahi sınırlı harçlıklarıyla erişebileceği, okur-dostu bir fiyat ve indirim politikası izliyoruz. 'Bir Solukta Klasikler'e yalnızca gençlerin değil, klasiklerin değerini bilen "kitap kurtları'nın da ilgi göstereceğini umuyoruz elbette.

Covid-19 günlerinde çoğu yayınevi, kitap basmayarak salgının geçmesini beklerken, sizin bu kapsamda bir dizi hazırlayıp sunmanızı nasıl yorumluyorsunuz? Bu bir risk mi?

'Bir Solukta Klasikler' dizisinde yer verdiğimiz kitaplar; isimlerini gururla andığımız, usta çevirmenlerin imzalarını taşıyor: Birkaç kuşağı Rus edebiyatıyla tanıştıran Hasan Âli Ediz, değerli edebiyatçılarımız Sabahattin Ali ve Salâh Birsal, çeviri edebiyatımıza büyük katkıları dokunan Hamdi Varoğlu ile Mete Ergin, şimdilerde çeviri faaliyetlerini başarıyla sürdürmekte olan Nuri Yıldırım ve Ayşe Hacıhasanoğlu.

Çetin yaşam koşulları ve kitaplar: Sorunuz Ray Brudbury'nin ünlü distopyası 'Fahrenheit 451'i anımsattı bana... Baskıcı bir gelecek toplumunun anlatıldığı bu romanda, hayatta kalma mücadelesi veren insanlar, toplumsallığı ve benliklerini korumanın bir yolu olarak kitaplara sahip çıkmayı seçerler. Hafızalarında depolayarak koruma altına alırlar kitapları... Kitap yazmak, yayınlamak ve okumak, bütün olumsuzluklara rağmen insanlığı var etme mücadelemizin bir parçası. Doğrusu bu konuda uzun uzadıya konuşmayı isterdim. Fakat söyleşi çerçevesinde kalarak; okurlardan çok olumlu geri dönüşler aldığımızı, salgına rağmen kitap okumaktan vazgeçemediklerini söylemekle yetineyim.

Maça Kızı - Mısır Geceleri - Bir Solukta Klasikler, Aleksandr Puşkin, Çevirmen: Hasan Âli Ediz, 64 syf., Yordam Edebiyat, 2020.

Milenyuma beş kala: Bizim Zamanımız

Şair-yazar Sinem Sal'ın ilk romanı 'Bizim Zamanımız', Karakarga Yayınları tarafından yayımlandı. Roman, 90'ların özlenen sesini duyurmayı arzuluyor okuruna...

beyza ertem

Fotoğraflar: Fethi Karaduman

‘Bizim Zamanımız’,
90’ların özlenen
sesini duyurmayı
arzuluyor okuruna.
Özellikle kadınlar ve
onların
hayat hikâyeleri
üzerinden dönüyoruz
tanıdığımız,
bildiğimiz sokaklara.

Sinem Sal’dan yeni bir kitap: Bizim Zamanımız. Yeni yılın ilk kitaplarından olan ve Karakarga Yayınları tarafından yayımlanan roman, 90’ların özlenen sesini duyurmayı arzuluyor okuruna. Özellikle kadınlar ve onların hayat hikâyeleri üzerinden dönüyoruz tanıdığımız, bildiğimiz sokaklara. Sinem Sal, gerçekleri, nostaljinin oluşturduğu o ‘her şeyi güzel anma’ atmosferine sığınarak değil; aksine hayatlarına konuk olduğumuz kadınların mücadelesini, yalnızlığını, sevgiden yoksunluğunu vurgulayarak anlatmayı tercih ediyor. Bunu gerçekleştirirken dönem zihniyetinin de altını çiziyor elbette.

Kısa kısa kurgulanmış bölümlerden oluşan ‘Bizim Zamanımız’, bir ben-anlatıcıya sahip: Mihrap. Aynı zamanda ‘başkişi’ olarak da değerlendirilebiliriz onu. Mihrap, annesiyle birlikte yaşadığı apartmanda ve mahallede olup bitenleri aktarıyor. Roman kişilerini Mihrap’ın bize anlattığı kadar tanıyoruz. Yani aslında Mihrap’ın da gözlemlediği, bildiği kadar; onun gördüğü gibi, onun izlenimleri ve sezgileri dahilinde.

DÜN NASILDIK, BUGÜN NASILIZ?

90’ların son demleri. ‘Bugün nasılsınız?’ sorusunun yalnızca televizyonlardan yükseldiği hayatlar... Evlerdeki tek hareket, akşam için yapılan yemek hazırlığı. Mahalledeki tek hareket, misafirlikler. Eğlence ise yine televizyonda, diziler ve yarışmalarda. ‘Bizim Zamanımız’ da döneme ait birçok unsurla karşılaşıyoruz, bunlardan birçoğu yüzümüzde kırık bir gülümseme bırakacak türden. Örneğin o yıllarda check-up yaptırabilmenin kolay ve belki de tek yolu yer alıyor romanda: Devlet hastanesinde bölüm bölüm gezmek ve yalancı şikâyetler uydurmak. Ya da elektrikler gittiğinde ilk düşünülen, Mihrap ve annesinin takipçisi olduğu ‘Zamanın Elle-

Bizim Zamanımız, Sinem Sal,
216 syf., Karakarga Yayınları, 2021.

ri'ni izleyemeyecek olmak. Mihrap'ın annesi yalnız bunun için dizinin yayınlandığı kanalı arayarak 'yeni bölümü ertelemelerini' rica ediyor. Mihrap'ın bir yarışmaya telefonla bağlanarak kazandığı ödül, mahallenin kadınlarıyla birlikte seyirci olarak katıldıkları -Türkiye'de yıllarca farklı kanallarda farklı sunucularla devam eden ve bir klasik haline gelmiş olan- Çarkıfelek programı ve bir dönemin efsane toz içeceği Tang ise tam anlamıyla nostaljik havayı yansıtır nitelikte. Yine şarkı sözlerinin, ünlü şarkıcıların ve dönüştürülmüş ifadelerin farklı durumlarda türlü hisleri aktarmak için kullanıldığını görüyoruz. Bunlar arasında Mihrap'ın annesinin gençlik sevdası Adnan 'Gürses', ayrı bir yere sahip.

Romanda milenyuma giriş de kendine yer bulmuş. Tıpkı gerçekte olduğu gibi kurmacada da birçok şeyi simgeliyor milenyum. En çok da umudu. Mihrap'ın ve mahallelinin beklentileri, bugün hâlâ gerçekleşmemiş olsa da, yoksulluğa yapılan vurguyla birlikte okunduğunda oldukça manidar:

“Avrupa'ya dahil olmuşuz gibi bir hisle milenyum bekliyoruz. Milenyum demek yenilik demek, eşitlik, adalet, modernizm... Artık garibanın da yüzü gülecek. Zenginler uçan arabalara binecek, böylece araba fiyatları düşecek, bu sayede hepimiz araba sahibi olacağız. Yemek yemek diye bir şey kalmayacak, insanlar kapsülle günü geçirecek. Kivi, çilek, muz, pirzola ucuzlayacak. Zenginlerin tenezzül etmeyeceği tüm üst sınıf araç gereç ve yaşam şartlarına bir anda sahip olacağız. Milenyum, zenginler bir sınıf daha atlarken, bizim kendiliğinden bir üst sınıfa geçmemiz demek. Hepimiz milenyumun orta sınıfı olmak için bilime ve zenginlere bel bağladık. Yaşasın milenyum!” (s. 116)

“Kısa kısa kurgulanmış bölümlerden oluşan 'Bizim Zamanımız', bir ben-anlatıcıya sahip: Mihrap. Aynı zamanda 'başkişi' olarak da değerlendirebiliriz onu. Mihrap, annesiyle birlikte yaşadığı apartmanda ve mahallede olup bitenleri aktarıyor. Roman kişilerini Mihrap'ın bize anlattığı kadar tanıyoruz.

Mihrap'a babasından kalan ve bir 'her şeyci dükkânı'nı andıran tuhafiye dükkânı, 'eski'yi temsil eden unsurlardan biri. Burada 'eski'yle kastettiğim bir tür 'yeniliğe direniş'. Belki de milenyum, değişime direniş. Başta bu bağlamda bir sembol olarak yorumlayabileceğimiz dükkân, borçlar yüzünden dükkânın elektriği kesildiğinde farklı bir anlam kazanıyor. Mihrap'ın yaktığı mumlarla iyiden iyiye nostalji sarıyor dükkânı. Fakat bu nostalji havası ne Mihrap'a ne mahal-
lelinin içinde bulunduğu duruma hiç de yabancı değil: "Dükkânın bu hâline iyiden iyiye alışmaya başladım. Vitrindeki mumlar iyice nostaljik bir hava verdi bize. Zaten hâlimiz nostaljiden beter. Üstüne mum dikiyorduk." (s. 51) Sevgili Dalyan'ın Mihrap'a 'artık her yerde alışveriş merkezleri boy gösterdiğinden bu dükkânın nostaljik bir duruşa sahip olduğunu' söylemesi üzerine Mihrap'ın verdiği yanıt da bahsi geçen durumu destekler nitelikte:

"Sadece şöyle düşün. Mesela sen bir gün işten çıkmışsın, eve gelmişsin, dinleniyorsun, kapı çalıyor, açıyorsun, Korcan Karar. Sana diyor ki 'Birkaç seneye robotlar ders anlatıyor olacak. Hiçbirinize ihtiyaç kalmayacak.' Nasıl hisseder-sin? Hayatım boyunca beni geçtim tüm ailem buradan para kazandı. Yani dükkân benim için nostalji hissi taşıyan bir hoşluktan ziyade hayatımın gerçeği." (s. 112)

'BARİ BİRLİKTE AYAKLARIMIZIN ÜS-TÜNDE DURAMAYALIM'

Geçmişe genellikle özlem duygusuyla yaklaşıyoruz, özellikle çocukluk yıllarımıza. 2021'den baktığımızda, 2000 öncesi dönem için fazlasıyla geçerli bu. Fakat geçmişin geçmişte kaldığı, yeniden yaşanamayacak olduğu hissiyle içinde bulunduğumuz bu tutum, tıpkı bugünde oldu-

90'ların son demleri. 'Bugün nasılsınız?' sorusunun yalnızca televizyonlardan yükseldiği hayatlar... Evlerdeki tek hareket, akşam için yapılan yemek hazırlığı. Mahalledeki tek hareket, misafirlikler. Eğlence ise yine televizyonda, diziler ve yarışmalarda. 'Bizim Zamanımız'da döneme ait birçok unsurla karşılaşıyoruz, bunlardan birçoğu yüzümüzde kırık bir gülümseme bırakacak türden.

Hayatım boyunca beni geçtim tüm ailem buradan para kazandı. Yani dükkân benim için nostalji hissi taşıyan bir hoşluktan ziyade hayatımın gerçeği.”

ğu gibi geçmişte de her şeyin güllük gülistanlık olmadığını unutturmuyor bizlere. İşte Sinem Sal böyle bir farkındalıkla kaleme almış romanını. ‘Şen dullar’ Mihrap ve annesi, Jüli, Tülay Abla, Ayten Abla, Füsün... ‘Depresyona girecek şartları olsa çıkacak durumları olmayan’, ‘ayaklarının üstünde duramayan’ fakat ‘birlik’ olan kadınlar. Hepsi önceden belirlenmiş kalıpların tayin ettiği monoton bir düzende yaşayan, toplumsal normların izin verdiği ölçüde nefes alabilen kadınlar: “80’ler ve 90’lar namusumuza laf ettirmemekle geçecekti.” (s. 46) Hatta bu kadınlara anlatıya özdeyişleriyle eşlik eden Jüli’nin annesini de eklemek mümkün. Öyle ki “Jüli’nin annesinin bir lafı var” ifadesi roman boyunca tekrarlanırken son sayfalarda anlatıcının “Bu konuyla ilgili Jüli’nin annesinin de kesin bir sözü vardır ama şimdi hatırlayamıyorum.” (s. 211) demesi dikkate değer.

Kadınların hikâyeleri arasında, genç yaşında evliliğini bitiren Mihrap’ın yeniden aşkı bulması ve yitirmesinin, Füsün’un düşlediği intiharın ve Ayten’in eşi İlhan’dan şüphelenmesi üzerine hep birlikte onun peşine takılarak çıktıkları maceranın ayrı bir yeri var. Macera kısmı meraklı okura kalsın, Mihrap’ın başına gelenler de. Fakat Füsün’la ilgili bir ayrıntıyı paylaşmak gerek. Alzheimer olmadan ölmek isteyen Füsün’u intihara iten sebeplere baktığımızda, bunalımında çevresel faktörlerin de etkili olduğunu görüyoruz. Bu bizi yeniden kadınların sıkışıp kaldığı o ‘dar çerçevelere’ yönlendiriyor. Sal, Füsün’u hem mahalleye ait hem de mahalle dışında bir karakter olarak kurgulayarak yaşadığı iç çatışmayı desteklemiştir.

“‘Abla Ersin beni aldattı.’

‘Nasıl? Kimle?’

‘Kafamın içinde. Yani benle. Ama ben eski ben değilim işte. Durmadan evlenmeden önce ne alımlıydın be Füsun. Nasıl da güzel saçların vardı Füsun. Herkes sana bakardı Füsun. Çocuk da yapmadın ama kalçaların sarktı Füsun... Canıma yetti.’” (s. 141)

Ve Mihrap’ın yazdığı “Olmasa Mektubu”, ismiyle müsemma bir ‘böyle olmak istemiyorum’ mektubu... İsyankâr bir bildiri. Mihrap’ın bulunduğu konumdan memnun olmadığını belirtmekle birlikte çevresinde gözlemlediği örnekler gibi de olmak istemediğini ortaya koyuyor bu mektup. Tanık olduğu ve kendisi içinde ‘olası’ görünen kadın hayatlarının hiçbirinde bir cazibe olmadığını gösteriyor. Öte yandan aşk söz konusu olduğunda onun sarhoşluğuna kapılıp gitme lüksü de yoktur Mihrap’ın, o hep tersine uçmuştur; bulanık sularla, kaygan zeminlerle devam edemez yoluna, beklemek değil bilmek ister:

“Her şeyin bir zamanı olduğunu öğrendiğimden beri müthiş korku duyuyorum. Bu koskoca dağlar, denizler altı günde yapılmış mesela. Bir portakal ağacı üç yılda meyve veriyormuş. Tanımlanmamış bir ağaç türüyüm diyelim ya da henüz yaratılmamış bir gezegen. Allah’ım beni kaç günde tamamlar sence? Ne kadar bekleyeceğim? Önümde bir örnek de yok. Herkesin zamanı farklı diyorlar. Herkesin zamanı kendine. Ya ikimizinki?” (s. 152-153)

Mahallenin Şahin’iyle Mihrap arasında geçen konuşmanın ve romanın son sahnesinin okuru bekleyen sürprizler arasında olduğunu ekleyerek bitirelim. ‘Bizim Zamanımız’, milenyum öncesini hatırlamaya çağırıyor okurunu. Özlenerlere selam gönderiyor, dayanışma ruhunu vurgulayarak mahalle kültürünü diriltiyor.

Geçmiş genellikle özlem duygusuyla yaklaşıyoruz, özellikle çocukluk yıllarımıza. 2021’den baktığımızda, 2000 öncesi dönem için fazlasıyla geçerli bu. Fakat geçmişin geçmişte kaldığı, yeniden yaşanamayacak olduğu hissiyle içinde bulunduğumuz bu tutum, tıpkı bugünde olduğu gibi geçmişte de her şeyin güllük gülistanlık olmadığını unutturmuyor bizlere. İşte Sinem Sal böyle bir farkındalıkla kaleme almış romanını.

Avrupa'ya dahil olmuşuz gibi bir hisle milenyumü bekliyoruz. Milenyum demek yenilik demek, eşitlik, adalet, modernizm... Artık garibanın da yüzü gülecek.”

Bunlarla birlikte yoksulluğun, sevgisizliğin ve 'bir başınalığın' geçen yıllara rağmen yerinde saydığını unutmamıza da izin vermiyor. Belki de yalnızca Mihrap ve annesinin yaptığı gibi 'mutlu fakat çok eskide kalmış günlerimizi hatırlatan şeylerden kurtulmamız için' bir öneride bulunuyor bize, biri 'nasılsın?' dediğinde bu soruyu ilk kez duyuyormuş gibi donup kalmayalım diye, kim bilir...

Aylin Balboa: Yaşayan hikâyeler yazmaya gayret ediyorum

Aylin Balboa'nın yeni kitabı 'Ateş Sönene Kadar', İletişim Yayınları tarafından yayımlandı. Balboa, "Yaşayan hikâyeler yazmaya gayret ediyorum. Ölüyse, dirilmeyecek gibiyse zaten Allah rahmet eylesin, onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok, hemen defnediyorum. Ölümü anlatmayı seviyorum ama ölü hikâyeleri sevmiyorum" dedi.

zümrüt muştalı

Aylin Balboa ile İletişim Yayınları tarafından yayımlanan son kitabı 'Ateş Sönene Kadar'ı ve öykülerini konuştuk.

Aylin Balboa, öğrencilik yıllarını Ankara'da geçirdi. Yazar, film kahramanı Rocky Balboa'yı çok sevdiği için edebiyat ortamında onun soyadını kullanmakta, bu durumu ise, "İzlediğim ilk film Rocky IV'tü. Boyum en fazla Rocky'nin kolu kadardı o zamanlar. Her seferinde, yediği onca dayanın üstüne kalkıp, az evvel kafası gözü dağılmamış gibi yumruklar savuran bu adamın direnci beni her zaman çok etkilemiştir. Ben şampiyon değilim, hayata onun gibi seri yumruklar savuramıyorum henüz. Ama aldığım tüm darbelere rağmen ayakta kalmaya çalışıyorum" diyerek açıklıyor.

Balboa, çeşitli dergilerde yayımladığı yazılarıyla edebiyat hayatına başladı. Daha sonra internet portallarında ve bloglarda yazı yazmaya yöneldi.

Aylin Balboa ile İletişim Yayınları tarafından yayımlanan son kitabı 'Ateş Sönene Kadar'ı ve öykülerini konuştuk.

'Ateş Sönene Kadar', kitaba adını veren öykü ile başlıyor. Bir hayli çarpıcı ve sert bir öykü. İki kadının, erkek egemen toplumda var olma ve kendini gerçekleştirme mücadelesine, dayanışarak güçlüklerin ve acı deneyimlerin üstesinden gelme çabasına tanıklık ediyoruz...

Ateş Sönene Kadar, Aylin Balboa, 97 syf., İletişim Yayıncılık, 2021.

Bu topraklardaki kadınların çoğunluğunun hayatı kendilerinden başka herkesindir. Bir kız doğduğunda, genellikle etrafındaki herkes onun sahibiymiş gibi davranır. Onun adına kararlar verilir, ona uygun görülen hayat yolunun içine hapsedilir, ki genelde bu yollar kendi tercihlerine çıkmaz. Belli yörelere has bir şeyden söz etmiyorum, aşağı yukarı her yerde böyledir bu. Her yerde belirlenmiş normaller vardır, onun dışına

Hiçbir zaman belli olmuyor hikâyenin nereden geldiği. Ama duygular konusunda şu kadarını söyleyebilirim; hikâye oluştuktan sonra, yani daha doğrusu o ilk Frankenstein halindeyken masaya yatırıp uzun uzun inceliyor ve yaşayıp yaşamadığını kontrol ediyorum.

çıkması için erkekler tarafından sürekli hiza getirilirler. Sistemin sonucu ve yürütücüsü kadınlar da kulaklarına sürekli bir şeyler fısıldarlar. Bütün bunlar arasından sıyrılıp kendini bulmak, hayatını müdafaa etmek hiç kolay bir şey değil. Ama tüm bu boktanlığın içinde çiçek gibi pırıl pırıl parlayan, dimdik duran, korkmayan, hakkını arayan kadın sayısı her geçen gün daha da artıyor. Hepsiyle gurur duyuyorum. Bu hikâyedeki iki kadın güçlüklerin ve acı deneyimlerin üstesinden gelebildiler mi bilmiyoruz ama çabaladıkları kesin. Kendilerinin ve birbirlerinin hayatına sahip çıkışlarının hikâyesi olarak yazdım. Umarım ihtiyacı olanlara, bir parça da olsa cesaret verir.

Öykülerdeki en güçlü yönlerden biri, okuyan kişiye duyguların yoğun biçimde geçmesi bence. Yaşayan, hayatın içinden çıkıp gelen karakterler anlatmışsınız. Yazma sürecinizi merak ediyorum. İlk çıkış noktanız genelde ne oluyor; duygu, imge, karakter ya da yaşanan bir olay mı?

Hiçbir zaman belli olmuyor hikâyenin nereden geldiği. Ama duygular konusunda şu kadarını söyleyebilirim; hikâye oluştuktan sonra, yani daha doğrusu o ilk Frankenstein halindeyken masaya yatırıp uzun uzun inceliyor ve yaşayıp yaşamadığını kontrol ediyorum. Yaşayan hikâyeler yazmaya evet, gayret ediyorum. Ölüyse, dirilmeyecek gibiyse zaten Allah rahmet eylesin, onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok, hemen defnediyorum. Ölümü anlatmayı seviyorum ama ölü hikâyeleri sevmiyorum.

Yaşayan hikâyeler yazmaya evet, gayret ediyorum. Ölüyse, dirilmeyecek gibiyse zaten Allah rahmet eylesin, onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok, hemen defnediyorum. Ölümü anlatmayı seviyorum ama ölü hikâyeleri sevmiyorum.

‘BENİM İÇİN DÜNYA KOCA BİR BEKLEME SALONU’

“Gelecek Seni Bekliyor” adlı öyküde, “Uzun bir bekleyişten başka bir şey olmayan hayatımın...” ifadesi, metnin özüne dair bize çok şey anlatıyor diye düşünüyorum. Siz ne dersiniz?

Bana “Dünyadaki en büyük ıstırap nedir?” diye sorsalar, hiç kuşkusuz “Beklemektir,” derim. Bu kadar kısıtlı bir ömre sahipken bir de sürekli “bekleyişlerle” sınanmak türümüne büyük bir hakaret bana kalırsa. Benim için dünya çok uzun zamandır koca bir bekleme salonu. Böyle olduğunu unutmak için sarf ettiğim çabaya hayatım diyorum. Beklemek benim mecburen, tafsilatıyla düşünmek zorunda kaldığım bir konu yani. Bu kitap için bir atmosfer yaratmaya çalışırken odağında olan birkaç temadan biri de buydu. Kitabın büyük kısmına sirayet etmiş olduğunu ben de düşünüyorum, haklısınız yani.

Kitapta, ön plana çıkan temalardan biri de “ölüm”. Fakat ölümü bile işlerken mizahı elden bırakmıyorsunuz. Başka deyişle, kendinize özgü, içinde mizahı da barındıran dolaylı bir anlatımla bunu yapıyorsunuz. Bu bana biraz da direniş stratejisi gibi geliyor. Mizah, her şeye rağmen, enseyi karartmayıp yola devam etme gücü veriyor sanki...

Mizahın direniş stratejisi olduğu kesin. Ama ben uzun zamandır hayatımda da yazdıklarımda da bundan ne kadar yorulduğumu dile getiriyorum. Herkes çok yoruldu bence. Bu ülkede yaşıyorsanız özel olarak başınıza kötü bir şey gelmesine gerek yok, zaten her şey tepetaklak gidiyor. Başka yere kaçayım desen dünya komple bozuldu, hızla tamir edilmesi lazım, kimsenin

Benim için dünya çok uzun zamandır koca bir bekleme salonu. Böyle olduğunu unutmak için sarf ettiğim çabaya hayatım diyorum. Beklemek benim mecburen, tafsilatıyla düşünmek zorunda kaldığım bir konu yani. Bu kitap için bir atmosfer yaratmaya çalışırken odağımda olan birkaç temadan biri de buydu

umurunda değil. Bir de ekonomi, yoksulluk... Her şey çok pahalı, kafayı yiyeceğim. Özgürlükleri falan geçtim artık, açız aç. Ne hale geldik, inanılmaz bir şey. Olan biteni komikleştirerek baş etmeye çalışmaktan delireceğiz artık. Delirmemek için deliren ilk halk olarak tarihe geçeceğiz. Ben artık o kadar çok gülmüyorum açıkçası. Eskisi kadar komik biri de değilim, keşke olsam. Cidden kafam cozurdamaya başladı yavaştan, yanık kokuları geliyor. Ense karardı kararacak anlayacağınız. Mizah süper bir şey, mizahın olmadığı bir yaşamak düşünemiyorum. Ama bence artık bize kopkoyu bir öfke lazım.

Öykülerden birine adını veren kargaları da sormak isterim. Sizin imgeleminizdeki yeri nedir, nereden geliyor bu karga motifi?

Karga motifi, bir gün bir sebeple hayatıma giren ve iki ay benimle takılan gerçek bir kargadan geliyor. Yakından daha da muhteşem yaratıklar ama enikonu vahşiler, kollarımda hala Zühtü'nün hatırası olan pençe izleri vardır. Onun sayesinde, bir karganın asla evcilleştirilemeyeceğini iyice anladım. Başka şeyler de öğrendim Zühtü'den. Sonra uçtu gitti tabii ne yapsın. Benim de kanatlarım olsa onları değerlendirmek isterdim.

'HİKÂYELER KENDİLERİ BELİRLİYOR NE KADAR ANLATILACAKLARINI'

İlk kitabınız 'Belki Bir Gün Uçarız' da öykülerden oluşuyordu. Kendinizi öyküler aracılığıyla ifade etmeyi daha çok tercih ediyordunuz. Gelecekte, bir roman yazma düşünceniz var mı?

Bu kitapta ilk kitaptan farklı olarak daha uzun hikâyeler var, anlatılması gereken daha fazla şey olduğu için böyle oldu bunlar. Kısa anlatmak gerektiğinde yine kısa anlatıyorum. Ama evet, 'Ateş Sönene Kadar' beni bu sefer roman yazmaya iştahlandırdı.

Bana sorsanız ben belirliyormuşum gibi geliyor ama aslında hikâyeler kendileri belirliyor ne kadar anlatılacaklarını. Bu kitapta ilk kitaptan farklı olarak daha uzun hikâyeler var, anlatılması gereken daha fazla şey olduğu için böyle oldu bunlar. Kısa anlatmak gerektiğinde yine kısa anlatıyorum. Ama evet, 'Ateş Sönene Kadar' beni bu sefer roman yazmaya iştahlandırdı. Çalışıyorum ufak ufak bakalım.

Gürsen Özen: Doğa öykülerimde irdelediğim bir tema

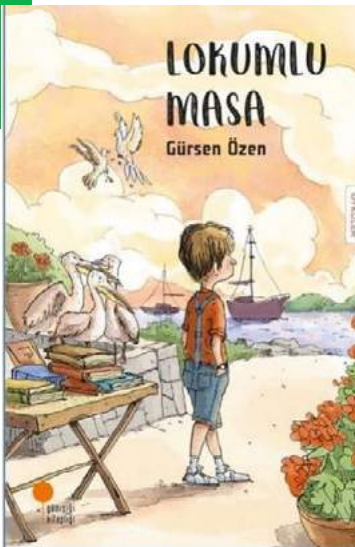
Gürsen Özen'in öykü kitabı 'Lokumlu Masa', Günışığı Kitaplığı tarafından yayımlandı. Özen, "Öncelikle öykülerin özünü taşıyan çekirdeği hafıza heybesinden çıkarma, seçme işini gerçekleştiriyorsunuz. Bazı öykülerinizde kullandığınız motifler uzun yıllar içinden süzülerek yanınıza geliyor. Yazmaya karar verdiğinizde aktif adımlar atmaya başlıyor, öyküleme teknikleri ve kurgulama aşamasında yazı masasına geçiyorsunuz" dedi.

meltem dağcı

2020 yılında
Günüşiği
Kitaplığı'ndan
çıkan 'Lokumlu
Masa' adlı öykü
kitabının yazarı
Gürsen Özen ile
konuştuk.

Lokumlu Masa,
Gürsen Özen, 144 syf.,
Günüşiği Kitaplığı, 2020.

‘Seke Seke Uçtu Öyküler’ kitabıyla tanıdığım Gürsen Özen, edebiyat öğretmenliği birikimini öykülerle bir araya getiriyor. Özen’in yeni kitabı ‘Lokumlu Masa’, birbirinden farklı 9 öyküden oluşuyor.

Çocukların olduğu her yerde hayal dünyasından ve gelecekte bahsetmek mümkündür çoğu zaman. 2020 yılında Günüşiği Kitaplığı'ndan çıkan ‘Lokumlu Masa’ adlı öykü kitabının yazarı Gürsen Özen ile konuştuk.

2015 yılında yayımlanan ‘Seke Seke Uçtu Öyküler’ adlı öykü kitabıyla tanıdık sizi. 2020’de ‘Lokumlu Masa’ ile yeniden merhaba dediniz. Bu süreçte neler yaptınız ve öykülerin yazım süreci nasıl gelişti?

Bu öykülerin yazılma süreci yayınlanmasından çok öncesine dayanır. Öncelikle öykülerin özünü taşıyan çekirdeği hafıza heybesinden çıkarma, seçme işini gerçekleştiriyorsunuz. Bazı öykülerinizde kullandığınız motifler uzun yıllar içinden süzülerek yanınıza geliyor. Yazmaya karar verdiğinizde aktif adımlar atmaya başlıyor, öyküleme teknikleri ve kurgulama aşamasında yazı masasına geçiyorsunuz.

Ben öykünün iskeletini iki üç günde kuruyorum. Sonra onunla gezmeye, yatıp kalkmaya başlıyorum. Sonra yeniden bir iç ve dış gözlem devresi başlıyor. Duyduklarımız, gördüklerimiz, okuduklarımız arasında öyle tesadüfler oluyor ki. Bir de yanınızdan hiç ayıramadığınız hayal gücünüzle öykü kendiliğinden beslenmeye başlıyor bu süreçte. Ona hiçbir zaman bitti gözüyle bakamıyorsunuz. Gel git yeniden yeniden dokunuyor, ekleyip çıkarıyorsunuz. Öykünün yürek atışlarını duymaya başladığınızda ete

Öncelikle öykülerin özünü taşıyan çekirdeği hafıza heybesinden çıkarma, seçme işini gerçekleştiriyorsunuz. Bazı öykülerinizde kullandığınız motifler uzun yıllar içinden süzülerek yanınıza geliyor. Yazmaya karar verdiğinizde aktif adımlar atmaya başlıyor, öyküleme teknikleri ve kurgulama aşamasında yazı masasına geçiyorsunuz.

kemiğe büründüğünü görüp son gezinmelerle makyajını tamamlayıp yayınevinin yolunu tutuyorsunuz.

Benim gibi şanslı biriyseniz değerli bir yayınevi ve değerli bir editörle karşılaşıyorsunuz. Editörüm sevgili Müren Beykan'la çalışmak bana çok keyifli anlar yaşıyor. Birlikte öykülerin son kılçıklarını ayıklıyoruz. Bu titiz çabaların çocuklar adına ne kadar gerekli olduğuna inanıyorum. Bu süreçler sonucunda bir bakıyorsunuz hooop kitap elinizde. Ve şimdi kitabınızın sadece yazarı değil, iyi bir okuru oluyor, yer yer gülüp eğleniyor, yer yer hüzünleniyorsunuz ve iyi ki yazmışım diyerek haklı bir gurur duyuyorsunuz.

‘ÇOCUKLAR TABLET BAŞINDA YALNIZLAŞMA VE BUNU ALIŞKANLIK HALİNE GETİREN OYUNLARI TERCİH EDİYOR’

“Saklıkent On İki Kilometre” öykünüzde bir kanyon macerasına şahit oluyoruz. Öykünün final kısımları bana çok güzel çocukluk anılarımı anımsattı. Hatta günümüzden örnek vermek gerekirse eşekli kütüphaneci, mendilci kızlar vesaire. İçerisinde bulunduğumuz pandemi zamanlarında ailece oynamak için eski çocuk oyunlarından hangilerinden bahsetmek istersiniz? Bu öyküyü çocukluğunuza duyduğunuz bir özlem hikâyesi olarak da yorumlayabilir miyiz?

Ben an'ı yaşamayı tercih edenlerdenim. Geçmiş özlemekten çok geleceği hayal ederim. Her dönemin kendine özgü atmosferi, araç gereçleri vardır. Çocukluğunuzu yanınızda gezdirirseniz oyun ve eğlence yeni zamanlarda da niye olmasın. Her dönemin geçmişler için “bizim

Bizler ev içi oyunlarında; sessiz sinema, kulaktan kulağa, tıp, isim-şehir gibi oyunlar oynardık. Bugün ise tablet başında yalnızlaşma ve bunu bağımlılık, alışkanlık haline getiren oyunları tercih ediyor çocuklar.

zamanımızda”ları vardır. Ama değişim doğaldır. Kimi, nasıl eski yaşam biçimlerine döndürebiliriz ki.

Gelelim oyunlara... Şimdi birçok projede eskiden oynanan oyunlar güncelleniyor. Okullarda seksek, yağ satarım, istop, ip atlama vb. oyunlar sürmekte. Torunumla belki sokakta değil ama evde az saklambaç oynamadık. Onların gözlerini kapattıklarında saklandıklarını sanmaları ne eğlencelidir.

Bizler ev içi oyunlarında; sessiz sinema, kulaktan kulağa, tıp, isim-şehir gibi oyunlar oynardık. Bugün ise tablet başında yalnızlaşma ve bunu bağımlılık, alışkanlık haline getiren oyunları tercih ediyor çocuklar. Bunu da yok saymadan kontrol ve ölçü sınırları içinde dengelemek gerekiyor. Onları mümkün olduğunca yaşıtlarıyla açık alanlarda bir araya getirmeli, paylaşacakları aktivitelere yönlendirmeliyiz. Bu konuda biz büyüklere ve eğitimcilere yine büyük sorumluluklar düşüyor.

Kitaba adını veren “Lokumlu Masa” öyküsü çocukların isim koyduğu bir masadır aslında. Okudukları kitapları elden ele değiştiren çocuklar düştü aklıma. Bir nevi kütüphanecilik görevini üstlenen çocuklar kitabın yanında lokum ve iğde ikramıyla karşılaşıyorlar. Çevrenizde kitabı sevdirmeye teşvik edici durumlarla ilgili nelere tanık oluyorsunuz?

Çocukların lokumlu masasında lokum tadıyla iğde kokusu birbirine karışıyor. Bu iştahla alışkanlıklar değişiyor. Sonra kitaptan alınan lezzet diğerlerinin önüne geçiyor.

Günümüzde sadece çocuklar için yazılmış, yayınlanmış çoğu kitapta ilgi çekici görseller de kullanılıyor. Büyükler renkli seslendirmelerle çocukların o kitaplarla tanışmasını sağlayabilirler. Drama çalışmaları, özendirici yarışmalar, hediye alınan kitaplar, büyüklerin okuma örneği, seviyelerine ve ilgilerine dönük kitap seçimleri çocuklarımızı okumaya yönlendirebilir. Birçok öğretmenimizin bu konuda değerli gayretleri yadsınamaz.

Günümüzde sadece çocuklar için yazılmış, yayınlanmış çoğu kitapta ilgi çekici görseller de kullanılıyor. Büyükler renkli seslendirmelerle çocukların o kitaplarla tanışmasını sağlayabilirler. Drama çalışmaları, özendirici yarışmalar, hediye alınan kitaplar, büyüklerin okuma örneği, seviyelerine ve ilgilerine dönük kitap seçimleri çocuklarımızı okumaya yönlendirebilir. Birçok öğretmenimizin bu konuda değerli gayretleri yadsınamaz. Ayrıca kütüphanelerde düzenlenen etkinliklerle, kitap fuarlarının, okullarda yazarla buluşmaların da okumaya teşvik anlamında yararlı olacağını deneyimlerimle söyleyebilirim. Çevrimiçi okul buluşmalarında bile çocukların öykülerimle ilgili izlenim ve soruları, gayretlerimizin karşılığını alacağımızı gösteriyor.

“Dilek Ağacı” öyküsündeki Naci karakteri Dilek Ağacı Derneği’nde yöneticidir. Çocuklar bu ağaca dileklerini yazıyor ve derneğin gönüllüleri de gerçekleştirmek için çabalıyor. Bir edebiyat öğretmeni olarak çocuklar için yeni yılda nelerin gerçekleşmesini dilersiniz?

Bu pandemi günlerinde öncelikle sağlık. Sonra sağlıklı ilişkiler... En çok bir arada sohbetlerimizi özledik. Sevgili çocuklarımızın artık ”şimdi okullu olduk/ sınıfları doldurduk” şarkısını bağıra çağıra, ellerini çırpa çırpa söylemelerini diliyorum. Varsın itişsinler, düşüp kalsınlar, öğretmenlerine, anne babalarına şikâyet etsinler yaramaz arkadaşlarını (kendileri hiiç değildir ya). Yeni yıl tüm çocuklara kendi hayal dünyaları zenginliğinde armağanlar sunsun. Normal günlerimize döndüğümüzde toplum olarak çocuklar için bu sorunlu süreci telafi edebileceğimiz pek çok “Dilek Ağacı” projesine gerek duyacağız. Özellikle eğitim eşitliği konusunda tüm çocukları kucaklayacak etkin

Kütüphanelerde düzenlenen etkinliklerle, kitap fuarlarının, okullarda yazarla buluşmaların da okumaya teşvik anlamında yararlı olacağını deneyimlerimle söyleyebilirim. Çevrimiçi okul buluşmalarında bile çocukların öykülerimle ilgili izlenim ve soruları, gayretlerimizin karşılığını alacağımızı gösteriyor.

çalışmalar, sadece dilek değil bir zorunluluk ve sorumluluk olmalıdır artık.

“Sadece Ba” öyküsü çocuklara şiiri sevdirecek bir sınıf hikâyesini anlatıyor. Şiiri nasıl sevdirmesin ki. . .Cahit Sıtkı Tarancı, Edip Cansever, Cahit Külebi, Attila İlhan gibi şairlerimizin isimlerini öğreniyor çocuklar. Şiirin çocuklara ilkokul sınırlarında sevdiren öğretmen hakkında neler söylemek istersiniz?

O öğretmeni çok iyi tanıyorum. O, derslerine sığmadı hiç. Sahnelere, mikrofonlara, yarışmalara, törenlere, anma günlerine, duvar gazetelerine, basılı dergilere taşıtı durdu. Tevfik Fikret’in “Yağmur” şiirini yağmurlu bir günde işledi. Yıllar sonra karşılaştığı bir öğrencisi ona onu anlattı. “Şairlerle yazarlarla onların yüzyılına, ortamına girerdik. Yahya Kemal’le ‘Açık Deniz’lere çıkar, İstanbul’a bir başka tepeden, bakardık. Aşık Veysel’le Anadolu’nun mis kokan çiğdemlerini getirirdiniz sınıfa. Sait Faik kulağımıza eğilip ‘Hişt Hişt’ derdi sanki.” Bu sözler öğretmenlik madalyasıydı onun için. Öğretmenliği böyle bir atmosferde yaparsanız hem yorulmaz hem de keyifli zamanlar geçirirsiniz. Özellikle Türkçe ve edebiyat öğretmenleri ve bütün öğretmenler sanatın sihirli değneğiyle dokunuşlar bırakabilmeli öğrencileri üzerinde.

Doğa sevgisi, şiir, kasaba yaşantıları, aile bağları, kardeşlik gibi çağrışımları öykülerinizde görebiliyoruz. Dosya öykülerini bir araya getirirken temalar hakkında ayrı bir çalışmanız oldu mu?

Doğa, öykülerimde fon olarak kullanılırken bir yandan da “önce ve şimdi” karşılaştırmalarıyla irdelenen temalardan biri oluyor kendiliğinden. Yaşadığım yer Fethiye. Bir turizm merkezi olmasına karşın yerel özelliklerini de koruyor hâlâ. Özellikle pazarlarımız ne kadar doğala yakın yaşadığımızın somut göstergesi. İnsan ilişkileri de büyük şehirlerdeki gibi kaybolup gitmiyor.

Doğa, öykülerimde fon olarak kullanılırken bir yandan da “önce ve şimdi” karşılaştırmalarıyla irdelenen temalardan biri oluyor kendiliğinden. Yaşadığım yer Fethiye. Bir turizm merkezi olmasına karşın yerel özelliklerini de koruyor hâlâ. Özellikle pazarlarımız ne kadar doğala yakın yaşadığımızın somut göstergesi. İnsan ilişkileri de büyük şehirlerdeki gibi kaybolup gitmiyor.

Eşinizle dostunuzla hoş vakitler geçirirken kuşaklar da birbirini tanıma, çekirdek ailenin dışına taşma fırsatı buluyor. Bu da öykülerimize tema ve karakterler açısından bol bol fırsat sunuyor. Gözlemlerinizi, bu ortamlara ilişkin yaratılarınızı hayatlarınızdan iz düşümler olarak satırlarınıza yansıyor.

Çocukluk ve gençlik döneminde Gürsen Özen’in kitaplığında hangi yazarlar yer alıyordu?

Gürsen Özen, çocukluğunda yerde gördüğü gazete kağıtlarını bile okumaya bayılırdı. Okul yolundaki kütüphaneye aboneydi. Resimli çocuk kitapları ilgisini çekiyordu önce. Sonra Ömer Seyfettin, Kemalettin Tuğcu ve Jules Verne okundu. Reşat Nuri, Halide Edip, Yakup Kadri, Sait Faik’ler okundu. Yanına dünya klasikleri eklendi. Balzac, Dostoyevski, Victor Hugo, Charles Dickens, Jack London... Bir de branşınızın kattığı değerleri sindirmek için okunanlar vardı. Mevlânâ-Mesnevi, Evliya Çelebi-Seyahatname, Fuzuli, Nedim Divanları. Hele o ‘Dede Korkut Hikâyeleri’... Yunus Emre, Âşık Veysel, Karacaoğlan...

Gürsen Özen, çocukluğunda yerde gördüğü gazete kağıtlarını bile okumaya bayılırdı. Okul yolundaki kütüphaneye aboneydi. Resimli çocuk kitapları ilgisini çekiyordu önce. Sonra Ömer Seyfettin, Kemalettin Tuğcu ve Jules Verne okundu. Reşat Nuri, Halide Edip, Yakup Kadri, Sait Faik'ler okundu. Yanına dünya klasikleri eklendi. Balzac, Dostoyevski, Victor Hugo, Charles Dickens, Jack London...

Dinmeyen bir okuma susuzluğuyla sürdürdüm okumalarımı. Yayınları ve yazarları günü güne izledim. Onlar benim her zaman en yakın arkadaşlarım oldu. Ahmet Hamdi Tanpınar, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Sabahattin Ali, Refik Erduran, Attilâ İlhan, Adalet Ağaoğlu, Ayla Kutlu, Füzuzan, Erendiz Atasü, Buket Uzuner, Nezihe Meriç hep yanımdaydı geçmiş günlerde. Ve Murathan Mungan...

Bu adları yazarak umarım haksızlık etmiyorumdur kitaplığımın diğer nadide adlarına. Günümüzde yine okumalarımı ve genç başarılı yazarlarımızla tanışmalarımı sürdürüyorum. Özellikle öyküde çok başarılı gençler görüyor, seviniyorum. Ömür İklim Demir, Mahir Ünsal Eriş, Aslı Erdoğan, Murat Özyaşar ve Şermin Yaşar... Ne güzel dokunuyorlar yüreklere. Bu arada son yıllarda okuduğum 'Tatar Çölü' -Dino Buzzati, 'Ama Fareler Uyurlar Geceleyin' - Wolfgang Borchert ve 'İza'nın Şarkısı'- Magda Szabo okuma sevdama derinden karşılık veren eserler oldu.

Emekli olunca kaynak kitaplarımı okul kitaplıklarına ve edebiyat öğretmenlerine armağan ettim. Şimdi de okuduğum kitapları mutlaka çevremdekilere verip okumalarına katkıda bulunduğum için kendimi bir çeşit "Eşekli Kütüphaneci" sayıyor bundan da çok mutlu oluyorum.

Son olarak, yeni kitap çalışmalarınız var mıdır?

Kendimi yazma konusunda sınırlamak ve zorlamak istemiyorum. Emeklilik gibi zaman zengini bir dönemi keyifli anlarla süslemek istiyorum. Yine heybemdeki anıları ve aldığım notları gözden geçiriyorum. Duyduklarımı,

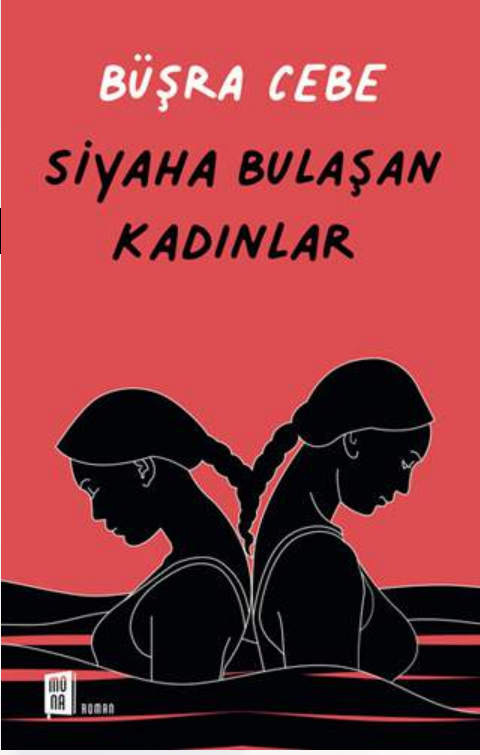

Kendimi yazma konusunda sınırlamak ve zorlamak istemiyorum. Emeklilik gibi zaman zengini bir dönemi keyifli anlarla süslemek istiyorum. Yine heybemdeki anıları ve aldığım notları gözden geçiriyorum. Duyduklarımı, gördüklerimi, okuduklarımdan esintileri, öykü belleğimin köşelerine kaydediyorum.

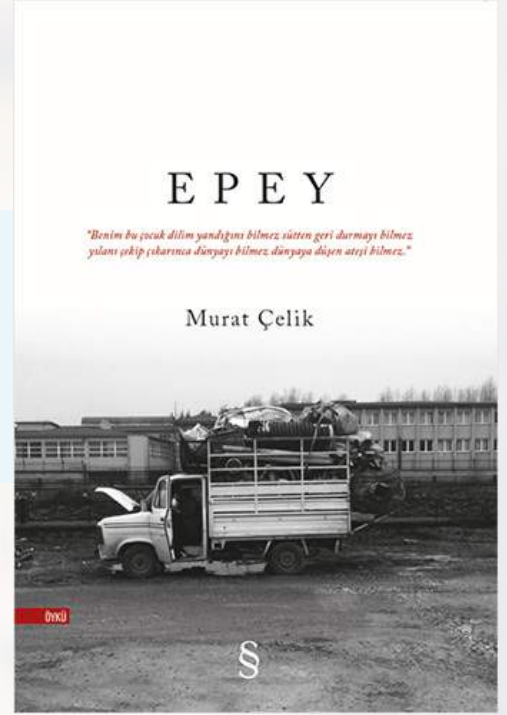
gördüklerimi, okuduklarımdan esintileri, öykü belleğimin köşelerine kaydediyorum. Kitaplarıma girememiş öykülerim var elden geçecek. Öykülerimdeki yan karakterlerden ve olaylardan da yeni öykülere yol alabileceğimi düşünüyorum. Sizin de değindiğiniz mendilci kız bir öyküde niye başkişi olmasın. Şerife yeni okulunda nelerle karşılaşacak?

Sonra torunumla geçirdiğim neşeli zamanlardan da öyküler doğabilir bir bakarsınız. Başlanmıştır belki de. Böylece iki kitabımın yanına üçüncü bir kardeş ne de yakışır değil mi?

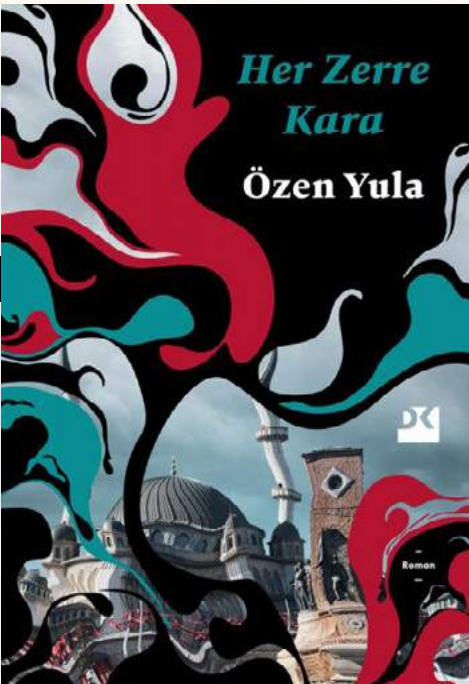

Siyaha Bulaşan Kadınlar
Yazar: Büşra Cebe
Yayınevi: Mona Kitap
Sayfa Sayısı: 228

Epey

Yazar: Murat Çelik
Yayınevi: Everest Yayınları
Sayfa Sayısı: 120

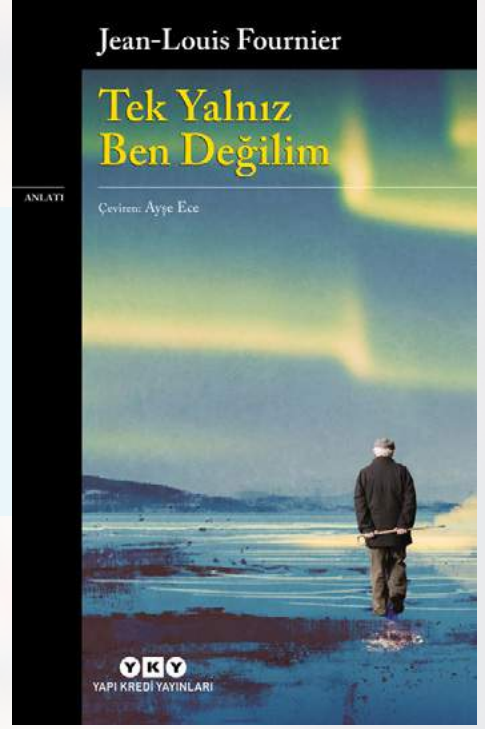
Her Zerre Kara

Yazar: Özen Yula
Yayınevi: Doğan Kitap
Sayfa Sayısı: 171

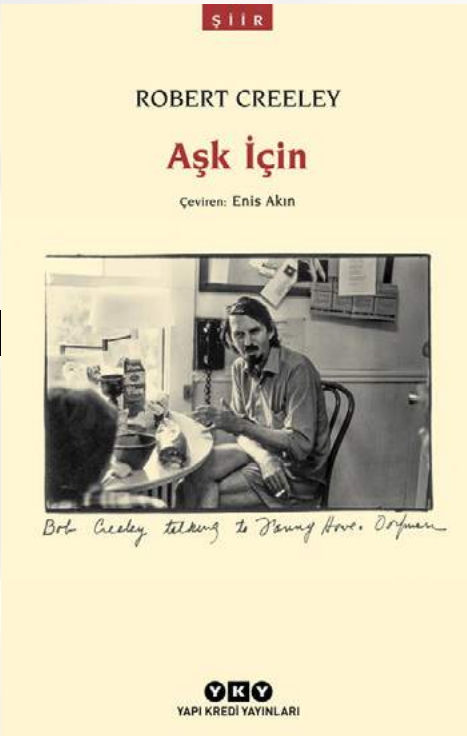
Ağabeyim Orhan Veli

Yazar: Seray Şahinler
Yayınevi: Doğan Kitap
Sayfa Sayısı: 240

Tek Yalnız Ben Değilim

Yazar: Jean-Louis Fournier
Çevirmen: Ayşe Ece
Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları
Sayfa Sayısı: 152

Aşk İçin

Yazar: Robert Creeley
Çevirmen: Enis Akın
Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları
Sayfa Sayısı: 176

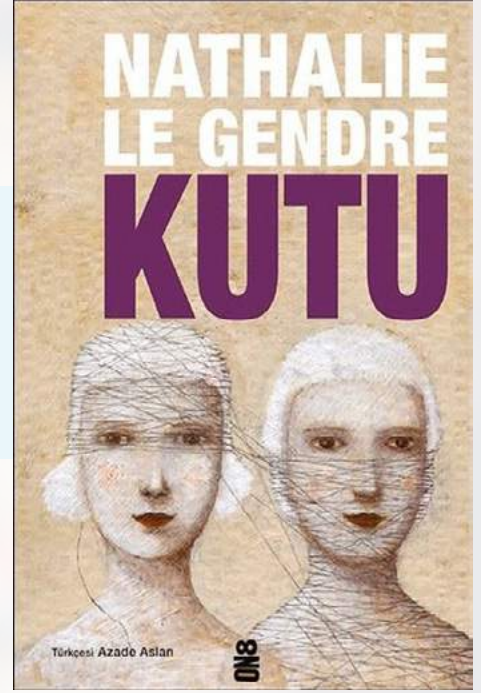

Apokrif - Alfabetiz İsim

Yazar: Lucebert
Çevirmen: Mustafa Özen
Yayınevi: 160.Kilometre Yayınları
Sayfa Sayısı: 96

Kutu

Yazar: Nathalie Le Gendre
Çevirmen: Azade Aslan
Yayınevi: On8 Kitap
Sayfa Sayısı: 196

ÖYKÜ

DENİZ TARSUS
BEN MURTAZA

Ben Murtaza

Yazar: Deniz Tarsus
Yayınevi: Alakarga Yayınları
Sayfa Sayısı: 160

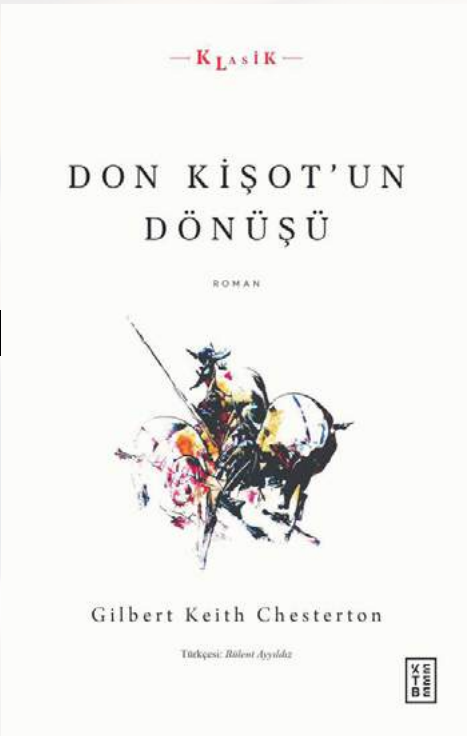

Sol: Evin Reddi

Yazar: Tünde Farrand
Çevirmen: M. Emin Baş
Yayınevi: Timaş Yayınları
Sayfa Sayısı: 376

Ölüm Ülkesinin Fethi

Yazar: Charles Williams
Çevirmen: Kerem Topçu
Yayınevi: Ketebe Yayınları
Sayfa Sayısı: 256

Don Kişot'un Dönüşü

Yazar: Gilbert Keith Chesterton
Çevirmen: Bülent Ayyıldız
Yayınevi: Ketebe Yayınları
Sayfa Sayısı: 224

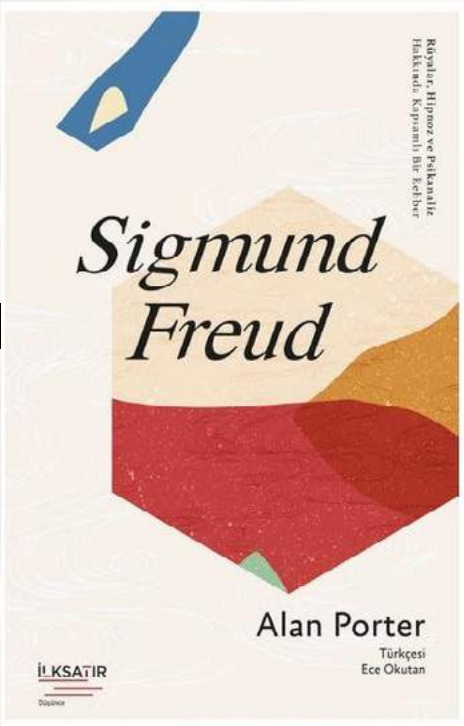
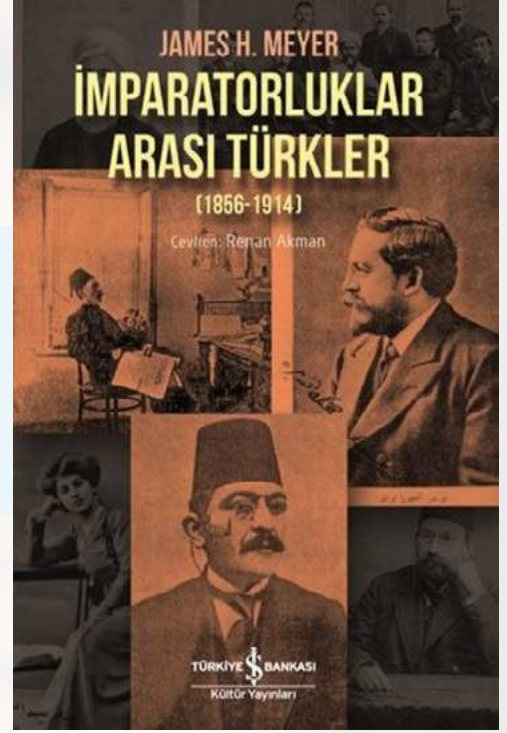

Taşrada Bir Ay

Yazar: **Joseph Lloyd Carr**
 Çevirmen: **Umay Öze**
 Yayınevi: **Jaguar Kitap**
 Sayfa Sayısı: **152**

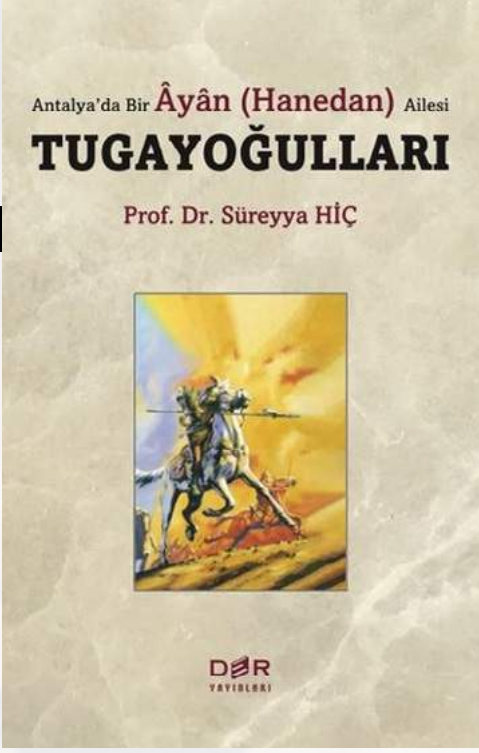
İmparatorluklar Arası Türkler 1856 - 1914

Yazar: **James H. Meyer**
 Çevirmen: **Renan Akman**
 Yayınevi: **İş Bankası Kültür Yayınları**
 Sayfa Sayısı: **336**

Sigmund Freud

Yazar: **Alan Porter**
 Çevirmen: **Ece Okutan**
 Yayınevi: **İlksatır Yayınevi**
 Sayfa Sayısı: **276**

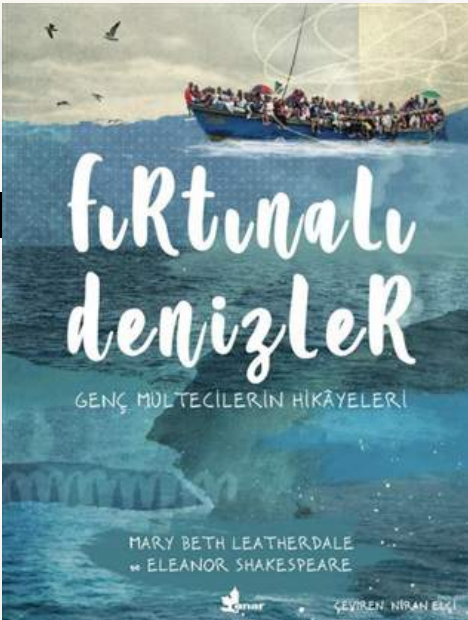
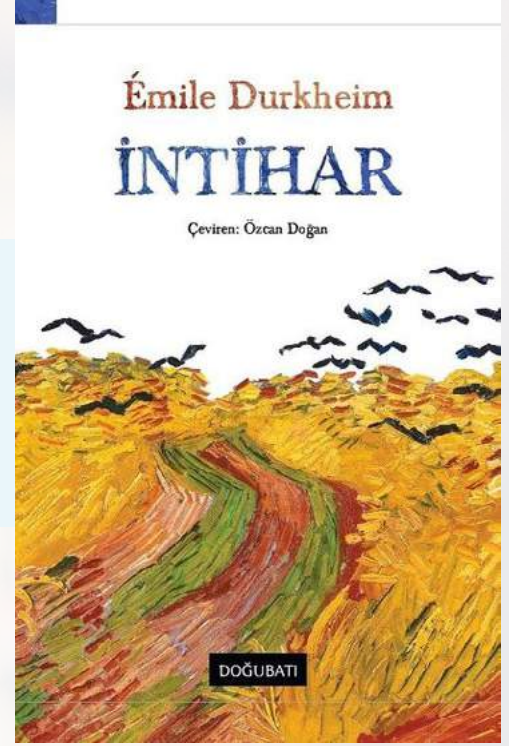

Antalya'da Bir Ayan Ailesi: Tugayoğulları

Yazar: Süreyya Hiç
Yayınevi: Der Yayınları
Sayfa Sayısı: 264

İntihar

Yazar: Emile Durkheim
Çevirmen: Özcan Doğan
Yayınevi: Doğu Batı Yayınları
Sayfa Sayısı: 507

Fırtınalı Denizler

Yazar: Mary Beth Leatherdale
Çevirmen: Niran Elçi
Yayınevi: Çınar Yayınları
Sayfa Sayısı: 64

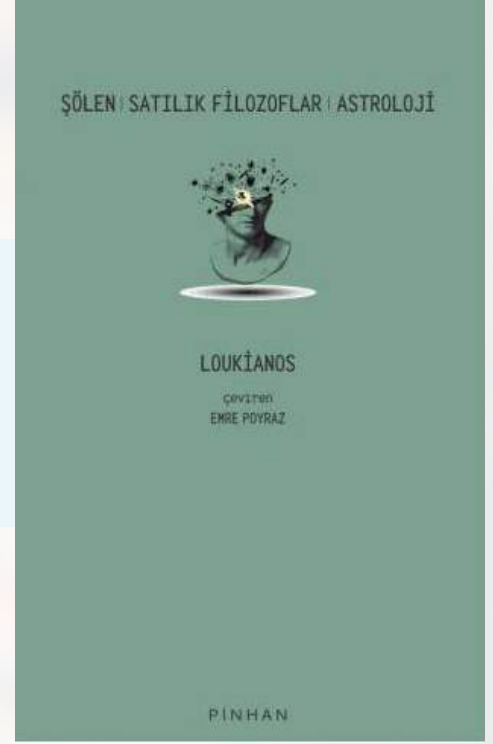

Karanlıkta Zikzak

Yazar: **Yüce Yöney**
Yayınevi: **Çınar Yayınları**
Sayfa Sayısı: **72**

Şölen | Satılık Filozoflar | Astroloji

Yazar: **Loukianos**
Çevirmen: **Emre Poyraz**
Yayınevi: **Pinhan Yayınları**
Sayfa Sayısı: **112**

TANIDIK VE YENİ
NIETZSCHE'DE
AŞIRILIK, YAŞAM, KENDİLİK

Editörler
Toros Güneş Esgün & Gülben Salman

Werner Steganiç, Nazile Kalaycı, Zeynep Ta Lay Turner,
Barış Parkan, E. Murat Çelik, Sengün M. Acar Köşkin,
Neddet Yıldız

PINHAN

Tanıdık ve Yeni

Yayına Hazırlanayanlar: **Toros Güneş
Esgün & Gülben Salman**
Yayınevi: **Pinhan Yayınları**
Sayfa Sayısı: **136**